

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Veluwetransferium Apeldoorn

Advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport

23 december 2009 / rapportnummer 2339-40

1. HOOFDPUNTEN VAN HET MER

Staatsbosbeheer, het college van Gedeputeerde Staten van de provincie Gelderland en het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Apeldoorn hebben het voornemen om een Natuurtransferium op de Veluwe te realiseren. Het Veluwetransferium Apeldoorn wordt aangelegd om het gemotoriseerd verkeer op de Veluwe terug te dringen. Om het transferium te kunnen realiseren dient het bestemmingsplan Stuwwalrand Parkzone Zuid van de gemeente Apeldoorn te worden gewijzigd. Voor de besluitvorming over dit bestemmingsplan wordt een procedure voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) gevolgd.¹ De gemeenteraad van Apeldoorn is bevoegd gezag.

De Commissie voor de m.e.r. (hierna 'de Commissie')² beschouwt de volgende punten als essentiële informatie in het milieueffectrapport (MER). Dat wil zeggen dat voor het meewegen van het milieubelang in de besluitvorming het MER in ieder geval onderstaande informatie moet bevatten:

- een beschrijving van de hoofddoelstellingen en afgeleide doelstellingen en de prioritering daarvan;
- het afwegingskader van (eerder genomen) besluiten over alternatieven en een motivatie van de keuzen die hierin zijn gemaakt;
- inzicht in de bezoeken aan, en de verkeers- en vervoersgerelateerde effecten (van de exploitatie) van, het Veluwetransferium;
- inzicht in de gevolgen van het voornemen voor de ruimtelijke kwaliteit van het plangebied;
- een omschrijving van de huidige natuurwaarden in een voldoende ruim gebied en de mate waarin deze door het voornemen op zowel positieve als negatieve wijze kunnen worden beïnvloed;
- de effecten van het voornemen op het Natura 2000-gebied Veluwe;
- een goede en publieksvriendelijke samenvatting, voorzien van overzichtelijk en 'leesbaar' kaartmateriaal.

In de volgende hoofdstukken geeft de Commissie meer in detail weer welke informatie in het MER moet worden opgenomen. De Commissie bouwt in haar advies voort op de startnotitie. Dat wil zeggen dat in dit advies niet wordt ingegaan op de punten die naar de mening van de Commissie in de startnotitie voldoende aan de orde komen.

---

¹ Het voornemen is besluit m.e.r.-plichtig omdat het voornemen leidt tot een toename van het aantal bezoekers boven de m.e.r.-beoordelingsdrempel en plan m.e.r.-plichtig omdat significante negatieve effecten op het Natura 2000-gebied Veluwe niet bij voorbaat zijn uit te sluiten.

² Voor de samenstelling van de werkgroep van de Commissie m.e.r., haar werkwijze en verdere projectgegevens, zie bijlage 1 bij dit advies. Projectgegevens en bijbehorende stukken, voor zover digitaal beschikbaar, zijn ook te vinden via www.commissiemer.nl onder *adviezen*.

2. DOEL, BELEIDSKADER EN BESLUITVORMING

2.1 Doel, probleemstelling en achtergrond

Doelstellingen

De startnotitie noemt als doelstelling voor het Veluwetransferium Apeldoorn: 'zowel de kwaliteit van natuur en landschap als de recreatieve toegankelijkheid en bereikbaarheid verbeteren'.

In de handleiding Veluwetransferia³ zijn meer specifieke doelstellingen gegeven. Hierin worden de transferia omschreven als overstaplocaties verspreid over de Veluwe, met als doel:

- beperking van de groei van het recreatieve autoverkeer en verbeteren van de bereikbaarheid;
- bevordering van recreatie en toerisme;
- versterking van natuur en belevingswaarden.

De transferia zijn mede bedoeld om de automobilititeit terug te dringen uit de natuurgebieden.

Geef in het MER aan wat de hoofddoelstellingen van het voornemen en de daarvan afgeleide doelstellingen zijn. De Commissie adviseert in het MER de mogelijke spanning tussen de verkeers-, recreatie- en natuurdoelen helder in beeld te brengen.

Het is wenselijk om de doelen zo veel mogelijk SMART⁴ te beschrijven, zodanig dat ze in twee stadia in het planvormingsproces een rol kunnen vervullen:

- bij de afbakening van te beschrijven alternatieven en het verhelderen waarom andere oplossingsrichtingen buiten beschouwing worden gelaten;
- bij de rangschikking van de effecten van alternatieven op doelbereik.

Locatieonderbouwing

In 2000 zijn zes locaties geselecteerd voor de realisatie van Veluwetransferia. Twee hiervan zijn reeds gerealiseerd (de Posbank bij Rheden en het Zandenbos bij Nunspeet). Locaties bij Epe/Heerde, Stroe, Ede en Apeldoorn moeten nog worden ontwikkeld. Beschrijf in het MER de afweging voor de locaties van de Veluwetransferia en motiveer daarin de keuze voor een transferium in Apeldoorn.

2.2 Beleidskader

In paragraaf 2.6 van de startnotitie staat het belangrijkste beleidskader verwoord. De Commissie constateert dat het beleidskader voor de ontwikkeling van Veluwetransferia, gezien de lange voorgeschiedenis, gebaseerd is op verschillende opeenvolgende beleidstukken. De doelstelling heeft zich hierin mee ontwikkeld. Geef in het MER een duidelijk en actueel overzicht van het geldende beleidskader en de daaruit afgeleide randvoorwaarden voor de realisatie van het voornemen.

Ga in het MER specifiek in op de relevante wet- en regelgeving voor natuur, waaronder de Natuurbeschermingswet 1998 (in relatie tot de ligging in het Natura 2000-gebied Veluwe), de Flora- en Faunawet en de Ecologische Hoofd-

---

³ Zie 'Handleiding Veluwetransferia en P-Veluwe', GOBt, provincie Gelderland, de Veluwe.nl.

⁴ Specifiek, Meetbaar, Acceptabel, Realistisch en Tijdgebonden.

structuur (EHS). Geef aan welke consequenties wet- en regelgeving en beleid hebben voor het voornemen.

2.3 Te nemen besluit(en)

De m.e.r.-procedure is gekoppeld aan het besluit van de gemeenteraad van Apeldoorn over de wijziging van het bestemmingsplan Stuwwalrand Parkzone Zuid. Voor deze besluitvorming wordt ook de passende beoordeling opgesteld. Geef in het MER aan welke vervolgbesluiten moeten worden genomen voordat het voornemen kan worden uitgevoerd.

3. VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN

3.1 Voorgenomen activiteit

Ruimtelijke kwaliteit

Maak in het MER duidelijk welke ambities er zijn met betrekking tot de beoogde ruimtelijke kwaliteit van het transferium en de wijze waarop de verschillende voorzieningen ruimtelijk worden vormgegeven en ingepast. Geef hierbij de samenhang aan met de kenmerken en kwaliteiten van de omgeving en de historie en identiteit van de locatie.

Inpassing

Schets de omvang en inrichting van het plangebied. Geef voor het grotere zoekgebied aan waar bebouwing, verkeersstromen en ecologisch gevoelige gebieden opgenomen zijn. Neem herkenbaar en overzichtelijk kaartmateriaal op, waarin tenminste alle kwetsbare natuurgebieden en geluidgevoelige bestemmingen worden aangegeven.

Gebruik

Geef het invloedsgebied van het transferium aan door de herkomst van bezoekers in beeld te brengen. Beschrijf in het MER de te realiseren balans tussen het ontwikkelen van nieuwe toeristische en recreatieve voorzieningen en het voorkómen van extra verkeers- en recreatiedruk. Geef in het algemeen en per alternatief aan welke fysieke maatregelen worden voorzien om toename van recreatiedruk op kwetsbare natuurgebieden in de omgeving (zoals heide-terrein Leesten en de Koppelsprengen) te voorkomen. Betrek hierbij de ervaringen met de reeds gerealiseerde transferia in Rheden (Posbank) en Nunspeet (Zandenbos).

Informatievoorziening

Informatievoorziening is een belangrijk onderdeel van het zoneringsinstrumentarium. Beschrijf in het MER hoe het onderdeel 'informatievoorziening' wordt uitgewerkt, zowel voor de verwijzing vanaf rijks- en provinciale wegen naar het transferium als voor de informatievoorzieningen over natuurwaarden, recreatieve mogelijkheden en alternatieve vervoersmogelijkheden op het transferium. Geef ook aan welke rol de exploitanten en beheerders van toeristisch recreatieve voorzieningen hierin kunnen vervullen (activiteiten en arrangementen).

3.2 Alternatieven

Onderbouw in het MER de afbakening van alternatieven op basis van de hoofddoelstellingen en afgeleide doelstellingen.

In 2002 is een vijftal mogelijke locaties voor het Veluwetransferium Apeldoorn nader onderzocht. Licht in het MER de afweging tussen deze locaties toe op basis van milieubelangen (natuur, landschap en water) en recreatieve en toeristische belangen. Ga hierbij met name in op:

- de potentie voor kwalitatieve verbetering van natuur;
- de druk op gevoelige natuurwaarden;
- de generatie en geleiding van verkeer (herkomst bezoekers en het relevante invloedsgebied voor het transferium);
- de mogelijkheden voor een samenhangend aanbod van recreatiemogelijkheden en voorzieningen.

Maak voor de inrichtingsalternatieven inzichtelijk in hoeverre het toekennen van een verschillend gewicht aan bereikbaarheids-, verkeers-, recreatie- en natuurdoelen kan leiden tot andere vormen van inrichting van de gekozen locatie en tot andere effecten op de omgeving. Maak daarbij gebruik van de verkenning van inrichtingsmodellen in de startnotitie.

3.3 Meest milieuvriendelijk alternatief

De Commissie adviseert om vanuit de natuurdoelstellingen een meest milieuvriendelijk alternatief (mma) te ontwikkelen, gericht op maximale kwalitatieve verbetering van de natuur (Natura 2000 en EHS) en zonering van de druk op gevoelige natuurwaarden.

Besteed bij het ontwikkelen van het mma verder aandacht aan:

- het stimuleren van het gebruik van milieuvriendelijke vervoerwijzen door:
  - de bereikbaarheid per openbaar vervoer te verbeteren;
  - aantrekkelijke korte wandel- en fietsverbindingen te realiseren;
  - de realisatie van een gratis bewaakte fietsenstalling;
  - de integratie van het transferium in lokale en regionale wandel- en fietsroutes en het ontwikkelen van themaroutes;
  - een inrichting afgestemd op het gebruik van de elektrische auto/fiets;
- instellen van betaald parkeren en toepassing van mobiliteitsmanagement in samenwerking met exploitanten en beheerders van recreatievoorzieningen, openbaar vervoerbedrijven en andere aanbieders van collectief vervoer;
- een op de doelstelling afgestemd voorlichtingsbeleid over natuurwaarden en recreatiemogelijkheden.

3.4 Referentie

Beschrijf de bestaande toestand van het milieu in het studiegebied en de te verwachten milieutoestand als gevolg van de autonome ontwikkeling, als referentie voor de te verwachten milieueffecten. Daarbij wordt onder de 'autonome ontwikkeling' verstaan: de toekomstige ontwikkeling van het milieu, zonder dat de voorgenomen activiteit of één van de alternatieven wordt gerealiseerd. Ga bij deze beschrijving uit van ontwikkelingen in de huidige activiteiten in het studiegebied en van nieuwe activiteiten waarover reeds is besloten. In de startnotitie wordt verwezen naar de ontwikkelingen rondom het

gebouw 'Caesarea'. Geef in het MER aan in hoeverre deze ontwikkelingen relevant zijn voor en worden gekoppeld aan het voornemen.⁵

4. BESTAANDE MILIEUSITUATIE EN MILIEUGEVOLGEN

4.1 Verkeer en vervoer

Geef in het MER een beschrijving van de verkeersstromen voor de maatgevende zondagen en de mogelijkheden om deze verkeersstromen zodanig te reguleren dat de afgelegde afstanden van en naar het transferium en de eventuele negatieve effecten worden geminimaliseerd. Besteed expliciet aandacht aan de bereikbaarheid vanaf de rijksweg A1. Betrek in de beschrijving ook de mogelijkheden om oneigenlijk gebruik (sluipverkeer) van de beschikbare infrastructuur op te heffen en/of te voorkomen.

De startnotitie geeft een indicatie van 350.000 tot 375.000 bezoekers per jaar. Geef in het MER aan waarop deze verwachtingen gebaseerd zijn. Presenteer tevens:

- de gemiddelde aantallen bezoeken per dagsoort (werkdag, zaterdag en zondag);
- de verdeling ervan over de dag (aankomend, vertrekkend en verblijfsduur);
- de bezoekersaantallen bij topdrukke (ga hierbij uit van de 5^e drukste dag per jaar als worst case scenario);
- de gevolgen hiervan voor de verkeersveiligheid.

Geef in het MER per inrichtingsalternatief aan:

- van welke vervoerwijze de bezoekers van het transferium naar verwachting gebruik zullen maken (modal split);
- waar deze verwachting op is gebaseerd;
- de te verwachten verkeersintensiteiten op de maatgevende dag;
- welke effecten er zijn op het sturen, geleiden en opvangen van recreanten in het studiegebied.

Besteed expliciet aandacht aan het aantal te realiseren parkeerplaatsen, het gebruik van deze parkeerplaatsen verspreid over de diverse maatgevende dagen (waaronder de vijfde drukste dag) en de risico's op wildparkeren. Geef aan welke maatregelen worden genomen om wildparkeren te voorkomen en hoeveel parkeervoorzieningen elders kunnen worden opgeheven.

De gevraagde indicaties kunnen inzicht geven in de gevolgen van verkeer, de kansen en mogelijkheden voor collectief vervoer, een mogelijke fietsenstalling en de capaciteit van de parkeerplaats.

4.2 Woon- en leefmilieu

Geluid

Beschrijf in het MER de veranderingen die optreden in de geluidsbelasting langs de belangrijkste ontsluitingswegen in en om het plangebied. Besteed

---

⁵ Zie ook de zienswijze van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, waarin gevraagd wordt naar een toelichting op de ontwikkelingen.

hierbij met name aandacht aan de geluidsbelasting op geluidgevoelige objecten. Geef de geluidsbelasting door verkeer weer in de geluidsmaat L_{den} .

Luchtkwaliteit

Het is niet te verwachten dat de grenswaarden uit de Wet milieubeheer (luchtkwaliteitseisen) worden overschreden. Maak dit in het MER aannemelijk. Is het niet zeker dat aan de grenswaarden van de Wet milieubeheer wordt voldaan, dan moet een modelberekening worden uitgevoerd conform de Regeling beoordeling luchtkwaliteit 2007.

4.3 Natuur

Algemeen

De Commissie vindt het belangrijk dat in het MER, los van de wet- en regelgeving, met betrekking tot natuur op hoofdlijnen een algemeen beeld wordt geschetst van de huidige situatie, de autonome ontwikkeling en de gevolgen van het voornemen. Breng in het MER zowel in beeld:

- het doelbereik van het voornemen op het aspect 'natuur';
- de effecten van het voornemen op de natuur in het studiegebied.

Wanneer door het beter sturen van verkeers- en bezoekersstromen de rust in kwetsbare natuurgebieden toeneemt, kan er sprake zijn van positieve effecten op de natuur. Anderzijds kan de realisering van een transferium door een aantrekkende werking voor recreanten lokaal leiden tot een grotere druk op de natuurwaarden van de Veluwe en daarmee mogelijk tot negatieve effecten. Werk een plan voor inrichting en gebruik van het transferium verder uit en breng de gevolgen van veranderende verkeersintensiteiten en recreatiedruk op de omgeving in kaart.

In de startnotitie en de eerste fase van de passende beoordeling is het natuuronderzoek beperkt tot de te verwachten negatieve effecten. De Commissie beveelt aan om bij de effectbeschrijving in het MER zowel positieve als negatieve effecten los van elkaar te beschrijven. Daartoe dienen de aanwezige natuurwaarden in een voldoende ruim gebied te worden beschreven, als ook de mate waarin deze waarden in de huidige situatie door verschillende vormen van recreatie worden beïnvloed. Breng van deze natuurwaarden de wettelijke en beleidsmatige beschermingsstatus in beeld (Natura 2000, Ecologische Hoofdstructuur etc.) als basis voor de effectbeschrijving.

Gebiedsbescherming

De beoogde locatie van het transferium ligt – afhankelijk van de uiteindelijke locatiekeuze – deels binnen het Natura 2000-gebied Veluwe (dat tevens onderdeel uitmaakt van de EHS) en grenst er deels aan⁶.

Geef voor het Natura 2000-gebied aan:

- de instandhoudingsdoelstellingen⁷ voor de verschillende soorten en habitats en of sprake is van een behoud- of verbeterdoelstelling;

---

⁶ Inrichtingsmodel C ligt deels buiten de begrenzing van het Natura 2000-gebied.

⁷ Voor de Vogelrichtlijngebieden gelden instandhoudingsdoelstellingen, te vinden in de aanwijzingsbesluiten van deze gebieden. Op dit moment lopen procedures om Natura 2000-gebieden aan te wijzen: de Habitatrichtlijngebieden worden daarmee aangewezen en de Vogelrichtlijngebieden worden opnieuw aangewezen. Hiervoor worden eerst ontwerp-aanwijzingsbesluiten genomen en vervolgens definitieve aanwijzingsbesluiten. Beschrijf in het MER, indien van toepassing, de instandhoudingsdoelstellingen van de Vogelrichtlijngebieden en, indien van toepassing, de instandhoudingsdoelstellingen uit de ontwerp-aanwijzingsbesluiten.

- de actuele en verwachte oppervlakte en kwaliteit⁸ van habitattypen en leefgebieden voor soorten;
- de actuele en verwachte populatieomvang van soorten aan de hand van meerjarige trends.

In de startnotitie is beschreven, dat voor drie inrichtingsmodellen een eerste fase van een passende beoordeling is uitgevoerd. De conclusie van deze beoordeling is, dat bij twee van deze modellen significante effecten op voorhand niet zijn uit te sluiten. Beschrijf in het MER voor alle inrichtingsalternatieven in hoeverre significante effecten te voorkomen of te beperken zijn door mitigerende maatregelen.

Beschrijf, als vervolg op de uitgevoerde passende beoordeling, welke negatieve en positieve gevolgen er optreden voor soorten en habitats waarvoor instandhoudingsdoelstellingen zijn geformuleerd. Betrek bij de beschrijving van de gevolgen voor de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied Veluwe ook de cumulatieve effecten met andere activiteiten. Geef aan wat de consequenties of vervolgstappen naar aanleiding hiervan kunnen zijn, bijvoorbeeld het doorlopen van de ADC-toets⁹. De passende beoordeling dient deel uit te maken van het MER.

Provinciale Ecologische Hoofdstructuur

Beschrijf voor de (P)EHS de 'wezenlijke kenmerken en waarden', in hoeverre deze worden beïnvloed en of het voornemen past binnen het toetsingskader voor de EHS. Geef bij aantasting de mogelijkheden aan voor mitigerende maatregelen.

Soortenbescherming¹⁰

Vermeld aan de hand van verspreidingsgegevens welke door de Flora- en faunawet beschermde planten en dieren te verwachten zijn in het gebied dat betrokken wordt bij de ontwikkeling van het transferium (nieuwe toegangswegen, terrein met voorzieningen e.d.), waar zij voorkomen en welk beschermingsregime voor de betreffende soort geldt.¹¹ Ga in op de mogelijke gevolgen van het voornemen voor deze beschermde soorten¹² en bepaal of verbodsbepalingen overtreden kunnen worden, zoals het verbod op het verstoren van een vaste rust- of verblijfplaats.¹³ Geef aan, indien verbodsbepalingen overtreden kunnen worden, welke invloed dit heeft op de staat van instandhouding van de betreffende soort. Beschrijf mitigerende en/of compenserende maatregelen die eventuele aantasting kunnen beperken of voorkomen.

⁸ Zie voor een kenschets, definitie en kwaliteitseisen van habitattypen en de ecologische vereisten van soorten de profielendocumenten van LNV.

⁹ Dit houdt op grond van art. 19g en 19h van de Natuurbeschermingswet 1998 respectievelijk in:

- A: zijn er Alternatieve oplossingen voor een project of handeling? inclusief locatiealternatieven.
- D: zijn er Dwingende redenen van groot openbaar belang waarom het project toch gerealiseerd moet worden?
- C: welke Compenserende maatregelen worden getroffen om te waarborgen dat de algehele samenhang van Natura 2000 bewaard blijft?

¹⁰ Op de website www.minlnv.nl/natuurwetgeving is uitgebreide informatie te vinden over de soortenbescherming, waaronder de systematiek van de Flora- en faunawet en de vereisten voor het verkrijgen van ontheffingen voor verboden handelingen.

¹¹ Op grond van de Flora- en faunawet en de daarop gebaseerde algemene maatregelen van bestuur (AMvB) en ministeriële regelingen bestaan er vier verschillende beschermingsregimes. Welk regime van toepassing is, is afhankelijk van de groep waartoe de soort behoort. Er wordt onderscheid gemaakt tussen de volgende categorieën: tabel 1 (algemene soorten), tabel 2 (overige soorten), tabel 3 (Bijlage IV Habitatrichtlijn-/ bijlage 1 AMvB-soorten) en vogels.

¹² Bij de inventarisatie van de beschermde soorten kan onder andere gebruik worden gemaakt van gegevens van protocollen van de Gegevensautoriteit Natuur: www.gegevensautoriteitnatuur.nl en het Natuurloket: www.natuurloket.nl.

¹³ De verbodsbepalingen zijn opgenomen in art. 8 (planten) en 9 - 12 (dieren) van de Flora- en faunawet.

4.4 Landschap, cultuurhistorie en archeologie

In de startnotitie zijn de in het MER te beschrijven effecten voor landschap en cultuurhistorie beperkt uitgewerkt. Beschrijf in het MER de waarden in en nabij het plangebied van landschap (inclusief geomorfologie) en cultuurhistorie op lokaal, regionaal en zo nodig nationaal niveau (het plangebied is onderdeel van Nationaal Landschap Veluwe).

Beschrijf het effect van de inrichtingsalternatieven op landschappelijke en cultuurhistorische waarden. Geef voorts aan op welke wijze de inrichting van het transferium ruimtelijke kwaliteit toevoegt aan de gekozen locatie.

Breng met betrekking tot archeologie de in het gebied aanwezige zones met een hoge en middelhoge trefkans in kaart.¹⁴

4.5 Toerisme en recreatie

Beschrijf de huidige toeristisch recreatieve voorzieningen in het plangebied en de omgeving. Geef een beschrijving van het huidige toeristisch recreatieve gebruik van het gebied en van de specifieke voorzieningen die daar nu aanwezig zijn. Geef ook een beschrijving van de conflicten die er nu reeds zijn tussen de verschillende gebruikersgroepen en de conflicten met natuurwaarden. Beschrijf bij de inrichtingsalternatieven de effecten van de toeristisch recreatieve inrichting op de belevingswaarden en de gebruiksmogelijkheden van bezoekers van het gebied in relatie tot de doelstellingen.

5. OVERIGE ASPECTEN

Voor de onderdelen 'vergelijking van alternatieven', 'leemten in milieu-informatie' heeft de Commissie geen aanbevelingen naast de wettelijke voorschriften.

6. EVALUATIEPROGRAMMA

Het bevoegd gezag moet bij het besluit aangeven hoe en op welke termijn een evaluatieonderzoek verricht zal worden om de voorspelde effecten met de daadwerkelijk optredende effecten te kunnen vergelijken en zo nodig aanvullende mitigerende maatregelen te treffen. Het verdient aanbeveling dat de initiatiefnemer in het MER reeds een aanzet geeft tot een evaluatieprogramma en daarbij een verband legt met de geconstateerde leemten in informatie en onzekerheden.

7. SAMENVATTING VAN HET MER

De samenvatting is het deel van het MER dat vooral wordt gelezen door besluitvormers en insprekers. Daarom verdient dit onderdeel bijzondere aandacht. De samenvatting moet als zelfstandig document leesbaar zijn en een goede afspiegeling zijn van de inhoud van het MER.

---

¹⁴ Zie ook de zienswijze van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed.

BIJLAGE 1: Projectgegevens richtlijnenfase besluit-m.e.r.

Initiatiefnemers: Staatsbosbeheer, college van Gedeputeerde Staten van de provincie Gelderland, college van burgemeester en wethouders van de gemeente Apeldoorn

Bevoegd gezag: Gemeenteraad van de gemeente Apeldoorn

Besluit: wijzigen van het bestemmingsplan Stuwwalwand Parkzone Zuid van de gemeente Apeldoorn

Categorie Gewijzigd Besluit m.e.r. 1994: D 10.1

Activiteit: realisatie Veluwetransferium Apeldoorn met als doelstelling zowel de kwaliteit van natuur en landschap als de recreatieve toegankelijkheid en bereikbaarheid verbeteren

Procedurele gegevens:

aankondiging start procedure in de Weekkrant van: 14 oktober 2009

adviesaanvraag bij de Commissie m.e.r.: 16 oktober 2009

uitgebracht: 23 december 2009

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen bestaande uit enkele deskundigen, een voorzitter en een werkgroepsecretaris. De werkgroepsamenstelling bij het onderhavige project is als volgt:

ir. J.J. Bakker

mr. F.W.R. Evers (voorzitter)

ing. J.A. Janse

H.C. Kromhout

D. Spel (secretaris)

Werkwijze Commissie bij richtlijnenadvies:

In dit advies geeft de Commissie aan welke onderwerpen naar haar mening behandeld dienen te worden in het MER en met welke diepgang. De Commissie neemt hierbij startnotitie als uitgangspunt.

Zie voor meer informatie over de werkwijze van de Commissie www.commissiemer.nl op de pagina *Commissie m.e.r.*

Betrokken documenten:

De Commissie heeft de volgende documenten betrokken bij haar advisering:

- Veluwetransferium Apeldoorn, Eerste fase passende beoordeling in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998, buro Waardenburg BV, juni 2008;
- Handleiding Veluwetransferia en P-Veluwe, Gobt, provincie Gelderland, de Veluwe.nl, 08/09;
- Vitaal Gelderland, provinciaal meerjarenprogramma 2007-2013, provincie Gelderland, december 2006.

De Commissie heeft kennis genomen van de zienswijzen en adviezen, die zij van het bevoegd gezag heeft ontvangen. Dit advies verwijst naar een reactie als die nieuwe inzichten naar voren brengt over specifieke lokale milieumomstandigheden of te onderzoeken alternatieven. Een overzicht van de zienswijzen en adviezen is opgenomen in bijlage 2.

BIJLAGE 2: Lijst van zienswijzen en adviezen

1. Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, Amersfoort

Advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport Veluwetransferium Apeldoorn

Staatsbosbeheer, het college van Gedeputeerde Staten van de provincie Gelderland en het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Apeldoorn hebben het voornemen om een Natuurtransferium op de Veluwe te realiseren. Het Veluwetransferium Apeldoorn wordt aangelegd om het gemotoriseerd verkeer op de Veluwe terug te dringen. Voor de besluitvorming over de wijziging van het bestemmingsplan Stuwwalwand Parkzone Zuid van de gemeente Apeldoorn wordt een procedure voor de milieueffectrapportage gevolgd.

ISBN: 978-90-421-2918-4

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Arthur van Schendelstraat 800 Utrecht

T 030 - 234 76 66

F 030 - 233 12 95

E mer@eia.nl

w www.commissiemer.nl

